

Serwis informacyjny dla europejskich londyńczyków — EU Londoners Hub

Polish/Polski

COPYRIGHT

**Greater London Authority
February 2021**

Published by
Greater London Authority
City Hall
The Queen's Walk
More London
London SE1 2AA

enquiries 020 7983 4000
minicom 020 7983 4458

Składanie wniosku w ramach programu osiedleńczego dla obywateli UE

Burmistrz Londynu Sadiq Khan podkreślał wielokrotnie, że mieszkający w Londynie obywatele UE są tu u siebie i że są w tym mieście mile widziani.

Aby obywatele UE i członkowie ich rodzin mieli wszystkie potrzebne informacje dotyczące zamieszkiwania w Londynie po brexicie, powstał [Ośrodek dla Europejczyków Mieszkających w Londynie](#), którego zadaniem jest udzielanie jasnych i bezstronnych informacji, a w razie potrzeby kierowanie do podmiotów służących dalszym wsparciem i poradami.

Dlaczego konieczne jest złożenie wniosku?

W Zjednoczonym Królestwie nie obowiązują już rozporządzenia unijne gwarantujące swobodę przemieszczania się, dlatego władze kraju nakładają obowiązek ubiegania się o nowy status rezydenta na wszystkich obywateli UE, EOG i Szwajcarii, jak również członków ich rodzin, którzy chcą legalnie mieszkać i pracować w Zjednoczonym Królestwie po 30 czerwca 2021 r. Jest on wprowadzany w ramach programu osiedleńczego dla obywateli UE i służy przyznaniu spełniającym warunki wnioskodawcom statusu osoby osiedlonej wiążącego się z pozwoleniem na pobyt na czas nieokreślony (ILR) lub statusu osoby oczekującej, wiążącego się z pozwoleniem na pobyt na czas określony (LTR).

Rząd brytyjski przewiduje pozytywne rozpatrzenie większości wniosków z wyjątkiem nielicznych wniosków osób skazanych za poważne przestępstwa. Aby móc ubiegać się o status osoby osiedlonej, konieczne będzie przedstawienie dowodu potwierdzającego zamieszkiwanie w Zjednoczonym Królestwie przez pięć kolejnych lat (nieprzerwany pobyt). Osoby, które przeprowadziły się do Zjednoczonego Królestwa nie później niż 31 grudnia 2020 r., ale w momencie składania wniosku nie mieszkały w tym kraju przez pięć kolejnych lat, mogą otrzymać status osoby oczekującej. Po jego otrzymaniu i nieprzerywanym, pięcioletnim pobycie w Zjednoczonym Królestwie, przysługiwać im będzie prawo do ubiegania się o status osoby osiedlonej. Osoby posiadające status osoby oczekującej muszą złożyć wniosek o status osoby osiedlonej przed wygaśnięciem ważności statusu osoby oczekującej. W przeciwnym razie nie będą miały prawa do legalnego pobytu w Zjednoczonym Królestwie.

Osoby chcące nadal legalnie przebywać w Zjednoczonym Królestwie w przyszłości muszą ubiegać się o jeden z tych statusów przed 30 czerwca 2021 roku.

Zasady kwalifikacji

Aby sprawdzić prawo do ubiegania się o uzyskanie jednego ze statusów w ramach programu osiedleńczego dla obywateli UE (EUSS), należy kliknąć poniższy przycisk i odpowiedzieć na kilka prostych pytań. Dzięki udzielonym odpowiedziom możliwe będzie przekierowanie do stron zawierających dalsze informacje, a w razie potrzeby, przekierowanie na stronę brytyjskiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych zawierającą

wniosek. Osoby, które wiedzą, o jaki status mają prawo się ubiegać, mogą [przejsć bezpośrednio do strony z wnioskiem](#).

Co jeszcze należy wiedzieć na temat udziału w programie EUSS?

Termin dokonywania zgłoszeń o objęcie programem EUSS upływa 30 czerwca 2021 r., jednak zdecydowanie zalecamy złożenie wniosku jak najszybciej. Brytyjskie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych może również rozpatrzyć wnioski otrzymane po dniu 30 czerwca 2021 r. w przypadku uzasadnionego powodu uniemożliwiającego złożenie wniosku do dnia 30 czerwca 2021 r.

Uprawnieni członkowie rodziny, którzy obecnie nie mieszkają w Zjednoczonym Królestwie, mogą złożyć wniosek w dowolnym czasie po zakończeniu okresu przejściowego i dołączyć do osoby objętej programem.

W dalszej części niniejszego dokumentu zawarto informacje dotyczące poszczególnych typów statusu oraz wymagania niezbędne do złożenia wniosku przez osobę zainteresowaną i członków jej rodziny.

Po otrzymaniu informacji o zmianach w serwisie informacyjnym zamieszczone zostaną odpowiednie aktualizacje.

Kto może starać się o status osoby osiedlonej lub oczekującej?

O status osoby osiedlonej mogą starać się osoby mieszkające w Zjednoczonym Królestwie nieprzerwanie przez okres pięciu lat. Nieprzerwany pobyt oznacza zamieszkiwanie w Zjednoczonym Królestwie przez co najmniej 6 miesięcy w każdym 12-miesięcznym okresie w ciągu 5 lat. W trakcie procesu aplikacyjnego konieczne będzie potwierdzenie tożsamości, przedstawienie dowodów na deklarowany czas pobytu w Zjednoczonym Królestwie oraz ujawnienie ewentualnych wyroków w sprawach karnych. W ramach pięcioletniego pobytu dopuszcza się jeden pobyt poza Zjednoczonym Królestwem trwający dłużej niż sześć miesięcy, o ile ma on charakter jednorazowy i nie jest dłuższy niż 12 miesięcy oraz wynika z „ważnego powodu”. Do precyzyjnie zdefiniowanych ważnych powodów zalicza się ciąża, poród, poważna choroba, studia, szkolenie zawodowe lub oddelegowanie do pracy za granicą. Przebywanie poza krajem spowodowane przez pandemię koronawirusa może zostać uznane za ważny powód, ale tylko w ograniczonej liczbie przypadków. Aby uzyskać więcej informacji proszę zapoznać się z punktem dotyczącym nieprzerwanego pobytu.

Jakakolwiek nieobecność w Zjednoczonym Królestwie z powodu służby wojskowej lub służby w innych podmiotach Korony Brytyjskiej nie powoduje przerwania okresu zamieszkiwania, nawet jeśli trwa dłużej niż 12 miesięcy.

Osoby, których długość pobytu do końca grudnia 2020 r. jest krótszy niż 5 lat, będą mogły ubiegać się o status osoby oczekującej. W ich przypadku ubieganie się o status osoby osiedlonej będzie możliwy, kiedy okres ich pobytu w Zjednoczonym Królestwie dobiegnie pięciu lat.

Jakie prawa przysługują osobom z prawem stałego pobytu, pozwoleniem na pobyt na czas nieokreślony i pozwoleniem na wjazd na terytorium Zjednoczonego Królestwa na czas nieokreślony?

Statusu osoby osiedlonej to nowy typ pozwolenie na pobyt na czas nieokreślony, który przyznawany był wcześniej. Osoby, które posiadają już pozwolenie na pobyt na czas nieokreślony lub pozwolenie na wjazd na terytorium Zjednoczonego Królestwa na czas nieokreślony (ILR/E), posiadają już prawo do zamieszkiwania na terytorium kraju po zakończeniu okresu przejściowego. Mogą one jednak wystąpić z wnioskiem o przyznanie statusu osoby osiedlonej, aby móc skorzystać z dodatkowych praw uzgodnionych w ramach umowy o wystąpieniu takich jak prawo do pięcioletniego okresu przebywania poza krajem oraz prawo do dołączenia do nich uprawnionych członków rodziny. Niektórym osobom może być łatwiej wykazać prawo do pobytu za pomocą statusu osoby osiedlonej, który ma postać cyfrową i jest zawsze dostępny. Pozwolenie na pobyt na czas nieokreślony starego typu jest zamieszczane w paszporcie, który niestety może zostać zgubiony.

Osoby, które posiadają ważny dokument lub kartę stałego pobytu, muszą złożyć wniosek o nadanie statusu osoby osiedlonej, ponieważ z dniem 30 czerwca 2021 r. status stałego pobytu traci ważność. Mimo tego dokument potwierdzający ten status może być przydatny, ponieważ może służyć do wykazania, że dzieci urodzone w Zjednoczonym Królestwie po uzyskaniu przez rodzica prawa stałego pobytu są automatycznie obywatelami brytyjskimi. W trakcie procedury aplikacyjnej konieczne będzie wykazanie posiadania statusu ILR/E lub prawa stałego pobytu. Osoby posiadające pozwolenie na pobyt na czas nieokreślony lub pozwolenie na wjazd na terytorium Zjednoczonego Królestwa na czas nieokreślony będą musiały zadeklarować, że nie wyjeżdżały ze Zjednoczonego Królestwa na okres dłuższy niż 2 lata, a osoby posiadające dokument lub kartę z prawem stałego pobytu, że nie wyjeżdżały ze Zjednoczonego Królestwa na okres dłuższy niż 5 lat. Po otrzymaniu pozwolenia na pobyt na czas nieokreślony lub pozwolenia na wjazd na terytorium Zjednoczonego Królestwa na czas nieokreślony oraz prawa stałego pobytu w większości przypadków nie będzie konieczne przedstawienie dowodów potwierdzających długość pobytu w Zjednoczonym Królestwie.

Osoby, które przybyły do Zjednoczonego Królestwa przed 31 grudnia 1988 r. i posiadają pozwolenie na pobyt na czas nieokreślony lub pozwolenie na wjazd na terytorium Zjednoczonego Królestwa na czas nieokreślony, ale nie potrafią udowodnić daty przyjazdu, ponieważ, na przykład dokumenty zostały zagubione lub zniszczone, mogą złożyć wniosek w ramach programu Windrush (tzw. Windrush Scheme) lub programu osiedleńczego dla obywateli UE. Aby zapewnić sobie ochronę praw, konieczne będzie ubieganie o jeden z tych statusów.

W przypadku pojawienia się wątpliwości dotyczących przysługujących praw należy skorzystać z niezależnej pomocy prawnej. Materiały dostępne dla mieszkańców Londynu można znaleźć na [stronie usług wsparcia](#).

Czy dotyczy to również obywateli Irlandii?

Obywatele Irlandii posiadają dodatkowe prawo pobytu w Zjednoczonym Królestwie niezależnie od jego członkostwa w Unii Europejskiej. Uznaje się ich za „osoby osiedlone”

od momentu zamieszkania na terenie Zjednoczonego Królestwa. Nie są oni zobowiązani do ubiegania się o nowy status w ramach EUSS, choć mogą złożyć wniosek, jeśli chcą.

Członkowie rodzin obywateli Irlandii, którzy nie są obywatelami irlandzkimi, brytyjskimi i nie posiadają pozwoleń na pobyt na czas nieokreślony lub pozwoleniem na wjazd na terytorium Zjednoczonego Królestwa na czas nieokreślony, [muszą ubiegać się o przyznanie statusu osoby osiedlonej](#) lub oczekującej, aby mogły legalnie zamieszkiwać na terytorium Zjednoczonego Królestwa. Uprawnieni członkowie rodzin obywateli Irlandii mieszkający w Zjednoczonym Królestwie będą mogli uzyskać status osoby osiedlonej lub oczekującej w ramach EUSS bez konieczności korzystania przy tym z możliwości zapewnianych przy tym przez irlandzkie obywatelstwo.

Czy konieczne jest składanie wniosku w imieniu dzieci?

Wszyscy członkowie rodziny muszą złożyć wniosek indywidualnie. Rodzice lub opiekunowie mają obowiązek złożenia wniosków w imieniu dzieci pozostających pod ich opieką. Dzieci poniżej 21 roku życia, których rodzic posiada status osoby osiedlonej [będą mogły ubiegać się o status osoby osiedlonej](#), nawet jeśli mieszkają w Zjednoczonym Królestwie krócej niż pięć lat. Dotyczy to również dzieci, które przyjechały do Zjednoczonego Królestwa po 31 grudnia 2020 r.

Organy władzy, którym powierzono opiekę na dziećmi, są zobowiązane do złożenia wniosku w ich imieniu. Uznaje się, że dziecko znajduje się pod opieką organów samorządowych, jeżeli sprawują one nad nimi opiekę przez czas dłuższy niż 24 godziny.

Dzieci urodzone w Zjednoczonym Królestwie, których rodzic w momencie narodzin dziecka miał już obywatelstwo brytyjskie, prawo stałego pobytu lub status osoby osiedlonej, są obywatelami brytyjskimi i nie muszą przechodzić przez proces naturalizacji czy rejestracji. [Możliwe są pewne odstępstwa](#). Tutaj znajdują się informacje dotyczące [ewentualnego brytyjskiego obywatelstwa dziecka](#).

Rodzice dzieci adoptowanych są zobowiązani dostarczyć prawny dokument adopcyjny uznawany w Zjednoczonym Królestwie. [Dzieci urodzone bądź adoptowane po 31 grudnia 2020 r. również zostaną objęte ochroną](#).

[Wpływ statusu osoby osiedlonej lub oczekującej – przykłady dotyczące różnych rodzin](#).

Jak wygląda sytuacja osób, które potrzebują dodatkowego wsparcia?

Brytyjskie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zdaje sobie sprawę, że niektóre osoby będą mieć trudności z samodzielnym dostępem do informacji lub nie są w stanie zrozumieć systemu EUSS czy poruszać się po nim. Niektóre z nich mogą nie mieć dostępu do komputerów lub nie umieć z nich korzystać, ich znajomość języka angielskiego może być ograniczona, mogą być niepełnosprawne lub mogą dotyczyć ich inne problemy zdrowotne utrudniające samodzielne złożenie wniosku. Osoby, które nie mają dostępu do usług online, lub mają z tym trudności, [mogą skorzystać ze wspomaganej usługi cyfrowej](#). Wspomagana usługa cyfrowa może polegać na pomocy telefonicznej, pomocy bezpośredniej w wybranych bibliotekach lub w domu osób, które nie mają dostępu do żadnej z tych możliwości.

Brytyjskie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przeprowadziło konsultacje z różnymi grupami środowiskowymi. Mimo to, kwestie dodatkowego wsparcia pozostają szczególnym obszarem zainteresowania, a indywidualne warunki i okoliczności poszczególnych osób składających wnioski mogą powodować konieczność zapewnienia konkretnych środków pomocowych. Obecnie brytyjskie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych finansuje [72 organizacje, w tym niektóre władze samorządowe](#), które ustalają osoby uprawnione do ubiegania się o udział w programie EUSS i kontaktują się z nimi, a także oferują im szczególne wsparcie przy składaniu wniosków. Tego rodzaju pomocą mogą zostać objęte osoby przebywające w domach opieki, osoby hospitalizowane przez dłuższy czas oraz osoby starsze, jak również społeczności przemieszczające się (Romowie) oraz osoby nieposiadające stałego miejsca zamieszkania. Burmistrz finansuje także stosowne organizacje, które będą udzielać tego typu wsparcia w Londynie.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych uruchomiło infolinię oraz inne usługi. W przypadku jakichkolwiek pytań dotyczących złożonego wniosku, można się skontaktować z centrum obsługi [EU Settlement Resolution Centre](#) pod numerem telefonu 0300 123 7379 (dla osób dzwoniących z terytorium Zjednoczonego Królestwa) lub +44 (0) 203 080 0010 (dla osób dzwoniących z zagranicy). Informacje dotyczące opłat znajdują się na stronie www.gov.uk/call-charges. Pytania można przysyłać również za pośrednictwem formularza internetowego znajdującego się pod adresem eu-settled-status-enquiries.service.gov.uk.

Pomocna może być również [lista niezależnych usług wsparcia i doradztwa](#) w Londynie.

Jak wygląda sytuacja osób z podwójnym obywatelstwem?

Obywatele europejscy, którzy również są obywatelami brytyjskimi, nadal będą mogli korzystać z tych samych praw, co obecnie, bez konieczności ubiegania się o status osoby osiedlonej. Obywatelstwo brytyjskie daje prawo do bezterminowego zamieszkiwania w Wielkiej Brytanii. Dodatkowo osoby takie zachowują prawa uzyskane na mocy umowy o wystąpieniu w zależności od sposobu uzyskania obywatelstwa brytyjskiego, jednak władze brytyjskie nie doprecyzowały jeszcze szczegółowych informacji dotyczących tego, w jaki sposób osoby posiadające podwójne obywatelstwo będą potwierdzać swoje uprawnienia. Więcej informacji zamieszczono w kolejnej części.

Kto może ubiegać się o obywatelstwo brytyjskie?

Osoby posiadające ważny dokument lub kartę stałego pobytu, lub posiadające pozwolenie na pobyt na czas nieokreślony lub pozwolenie na wjazd na terytorium Zjednoczonego Królestwa na czas nieokreślony (ILR/E) mogą również ubiegać się o obywatelstwo brytyjskie. Można to zrobić także po uzyskaniu statusu osoby osiedlonej. Osoby, które nie są w związku małżeńskim z obywatelem brytyjskim, mogą złożyć stosowny wniosek po upływie 12 miesięcy od momentu uzyskania któregoś z powyższych statusów. Więcej informacji na temat [możliwości ubiegania się o obywatelstwo brytyjskie znajduje się tutaj](#).

Należy zauważyć, że niektóre państwa nie zezwalają swoim obywatelom na posiadanie paszportu innego państwa lub zezwalają na nie tylko w określonych okolicznościach. Po otrzymaniu obywatelstwa brytyjskiego obywatelom tych państw grozi utrata dotychczasowego obywatelstwa. Osoba, która ma prawo uzyskać obywatelstwo brytyjskie,

i chce się o nie ubiegać, powinna najpierw sprawdzić w swojej ambasadzie, czy i na jakich warunkach może zatrzymać paszport swojego kraju urodzenia.

Jaka jest sytuacja członków rodziny, którzy nie są obywatelami europejskimi?

Obywatele europejscy mieszkający w Zjednoczonym Królestwie przed dnia 31 grudnia 2020 r. mogą przyczynić się do objęcia programem EUSS członków rodziny, którzy mieszkali z nimi przed tą datą (dotyczy to głównie członków rodzin spoza Europy), a także mogą do nich dołączyć w Zjednoczonym Królestwie uprawnieni członkowie rodziny, którzy nie zamieszkiwali w tym kraju przed 31 grudnia 2020 r. (dotyczy to członków rodziny, którzy są lub nie są Europejczykami). Chociaż obywatele Irlandii nie muszą składać wniosku o udział w programie EUSS, mogą przyczynić się do objęcia nim członków rodziny, którzy chcieliby zamieszkać z nimi lub dołączyć do nich w Zjednoczonym Królestwie, przez co będą oni mogli po złożeniu stosownego wniosku uzyskać status osoby oczekującej lub osiedlonej. Obywatele brytyjskich i irlandzkich urodzonych w Irlandii Północnej obowiązują specjalne zasady umożliwiające im objęcie programem EUSS członków rodziny. Zobacz [tutaj](#), aby uzyskać więcej informacji.

Uprawnionymi członkami rodziny są małżonkowie, partnerzy w ramach związku partnerskiego, partnerzy niepozostający w związku małżeńskim (zwani partnerami stałymi), jeżeli związek istniał przed 31 grudnia 2020 r. Do grupy tej zaliczają się również rodzice i dziadkowie pozostający na utrzymaniu, jak również dzieci poniżej 21 roku życia oraz dzieci powyżej 21 roku życia pozostające na utrzymaniu. Niektórzy członkowie dalszej rodziny nieuwzględnieni w poprzednim punkcie mogą składać wnioski o udział w programie EUSS, ale tylko gdy wniosek o wydanie dokumentu przez brytyjskie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych dla „członka dalszej rodziny” został złożony przed dniem 31 grudnia 2020 r.

Wnioskujący członek rodziny jest zobowiązany przedstawić dowód potwierdzający pokrewieństwo z członkiem rodziny obywatela europejskiego (np. akt urodzenia, ślubu lub związku partnerskiego). Dowód taki można zeskanować i złożyć za pomocą wniosku internetowego. Konieczne będzie również przedstawienie dowodu tożsamości członka rodziny i jego zamieszkania w Zjednoczonym Królestwie, jeżeli nie uzyskał on jeszcze statusu osoby oczekującej lub osiedlonej.

Obywatele europejscy, którzy oprócz obywatelstwa europejskiego uzyskali także obywatelstwo brytyjskie, w niektórych przypadkach mogą przyczynić się do objęcia programem EUSS, członków rodziny, ale będzie to zależało od ich sytuacji w momencie uzyskania obywatelstwa brytyjskiego. Aby możliwe było objęcie programem członków rodziny, w chwili uzyskania brytyjskiego obywatelstwa konieczne jest posiadanie prawa do korzystania z zasady swobodnego przemieszczania się lub praw traktatowych. Wynika to z wyroku Trybunału Sprawiedliwości UE w tzw. [sprawie Lounesa](#).

Objęcie członka rodziny programem EUSS nie dotyczy obywateli brytyjskich, którzy następnie otrzymali paszport europejski (w tym irlandzki), ponieważ nie wyemigrowali do Zjednoczonego Królestwa i nie uważa się, że skorzystali z prawa do swobodnego przemieszczania się lub praw traktatowych. Dla celów imigracyjnych będą oni traktowani jak obywatele brytyjscy nieposiadający obywatelstwa europejskiego. Mogą oni zapewnić objęcie programem członkom rodziny nieposiadającym obywatelstwa brytyjskiego czy

irlandzkiego, umożliwiając im zamieszkanie z nimi w Zjednoczonym Królestwie, jednak nie będzie to możliwe w ramach programu imigracyjnego EUSS.

W przypadku braku pewności co do statusu osób pozostających na utrzymaniu i członków rodziny należy zwrócić się po niezależną poradę. Oto lista organizacji w Londynie, w których można uzyskać [niezależną poradę](#).

Jaka jest sytuacja obywateli UE mieszkających tymczasowo poza obszarem Zjednoczonego Królestwa?

Na mocy umowy o wystąpieniu zawartej między UE a Zjednoczonym Królestwem osoby, którym przyznano status osiedlonego, mogą bez utraty tego statusu mieszkać poza Zjednoczonym Królestwem przez pięć lat. Obywatele UE, EOG lub Szwajcarii, którzy wcześniej mieszkali w Zjednoczonym Królestwie nieprzerwanie przez pięć lat, ale w chwili obecnej nie mieszkają w tym kraju, mogą również mieć prawo do uzyskania statusu osoby osiedlonej, o ile od zakończenia zamieszkiwania w tym kraju nie upłynął okres pięciu lat (zob. część dotyczącą składania wniosków w czasie pobytu za granicą).

Osoby, które nie zamieszkują w Zjednoczonym Królestwie nieprzerwanie od pięciu lat, nie mogą w żadnym 12-miesięcznym okresie spędzać więcej niż sześć miesięcy poza Zjednoczonym Królestwem, aby nie doszło do naruszenia zasady nieprzerwanego pobytu, który jest niezbędny do uzyskania statusu osoby osiedlonej (nie dotyczy to osób spędzających poza Zjednoczonym Królestwem do 12 miesięcy w jednym okresie z jednego z ważnych powodów wymienionych powyżej). Aby uzyskać więcej informacji, proszę się zapoznać z witryną dotyczącą [nieprzerwanego pobytu i programu EUSS](#).

Jaka jest sytuacja obywateli UE, EOG i Szwajcarii przybyłych po 31 grudnia 2020 r.?

Prawo pobytu w Zjednoczonym Królestwie obywateli europejskich, którzy nie mieszkali w tym kraju przed ostateczną datą 31 grudnia 2020 r., będzie analizowane w oparciu o nowe przepisy imigracyjne wprowadzonych po zakończeniu okresu przejściowego.

Nie dotyczy to bliskich członków rodziny obywateli europejskich posiadających w Zjednoczonym Królestwie status osoby osiedlonej lub oczekującej, którzy dzięki temu mogą zostać objęci programem EUSS w ramach łączenia rodzin. Więcej informacji można znaleźć [tutaj](#).

Jak można złożyć wniosek?

Część procesu aplikacyjnego w ramach programu EUSS polega na sprawdzeniu tożsamości wnioskodawcy. Najszybszym i najłatwiejszym sposobem na przeprowadzenie weryfikacji tożsamości jest skorzystanie z aplikacji EU Exit: ID document check dostępnej zarówno na [Apple iPhone 7](#) i nowszych modelach, jak również na smartfonach z systemem [Android 6.0](#) i nowszych. Pozwala ona na zeskanowanie paszportu i odczytuje czip z danymi biometrycznymi.

Istnieją również centra oferujące usługę skanowania dokumentów tożsamości (mogą pobierać opłatę), chociaż większość z nich jest obecnie zamknięta z powodu pandemii Covid-19.

W przypadku niektórych konkretnych wniosków wymagane jest złożenie dokumentów w formie papierowej, a osoby, które nie są w stanie zrealizować procedury online, mogą poprosić o udostępnienie formularza papierowego. Papierowy formularz można uzyskać, kontaktując się z centrum obsługi [EU Settlement Resolution Centre](#). Formularz zostanie wysłany na adres domowy.

Osoby, które nie mają dostępu do usług online, lub mają ten dostęp utrudniony, mogą bezpłatnie skorzystać ze wspomaganej usługi cyfrowej. Wspomagana usługa cyfrowa może polegać na pomocy telefonicznej, pomocy bezpośredniej w wybranych bibliotekach lub w domu osób, które nie mają dostępu do żadnej z tych możliwości lub nie mają przekonania do składania wniosku on-line.

Jakie dokumenty i informacje będą potrzebne?

Do złożenia wniosku potrzebny jest ważny paszport lub dowód osobisty. Aby skorzystać w telefonie z aplikacji do skanowania lub usług skanowania dokumentów tożsamości, należy mieć biometryczny paszport lub dowód osobisty. W dokumencie biometrycznym znajduje się czip (taki jak w karcie bankowej), który służy do przechowywania informacji na temat posiadacza. Osoby posiadające dokument, który nie jest biometryczny, będą musiały wysłać go pocztą do brytyjskiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, gdzie zostanie skopiowany, a następnie zwrócony. Członkowie rodziny, którzy nie są obywatelami europejskimi, nie mogą skorzystać z aplikacji w telefonie do skanowania, chyba że mają już biometryczną kartę pobytu.

Wnioskodawcy będą zobowiązani do dostarczenia dowodu zamieszkania w Zjednoczonym Królestwie. Wymóg ten nie obowiązuje osób posiadających ważny dokument potwierdzający prawo stałego pobytu, pozwolenie na pobyt na czas nieokreślony lub pozwolenie na wjazd na terytorium Zjednoczonego Królestwa na czas nieokreślony. Osoby, których zobowiązania podatkowe są rozliczane przez pracodawcę oraz otrzymujące świadczenia lub emeryturę państwową, do potwierdzenia pobytu w Zjednoczonym Królestwie mogą wykorzystać numer ubezpieczenia społecznego. W ramach procesu aplikacji numer ubezpieczenia społecznego zostanie automatycznie sprawdzony w służbach skarbowych (HMRC) i Ministerstwie Pracy i Emerytur (DWP), aby ustalić fakt zamieszkiwania na terytorium Zjednoczonego Królestwa.

Jeżeli informacje zawarte w krajowych bazach danych, takich jak bazy brytyjskich służb skarbowych (HMRC) lub Ministerstwa Pracy i Emerytur (DWP), nie będą wystarczające, wnioskodawca zostanie poproszony o dodatkowy dowód potwierdzający nieprzerwany pobyt. Mogą to być następujące dokumenty:

- formularz podatkowy P60 lub P45,
- odcinki wypłaty wynagrodzeń,
- wyciągi bankowe,

- rachunki za media, formularze płatności podatków lokalnych lub rachunek za telefon (komórkowy lub stacjonarny, pod warunkiem, że znajduje się na nim imię i nazwisko i adres zamieszkania wnioskodawcy),
- roczne sprawozdania finansowe z działalności gospodarczej,
- umowy o pracę lub listy od pracodawcy potwierdzające zatrudnienie,
- listy, faktury lub certyfikaty od akredytowanych placówek edukacyjnych,
- stemple paszportowe potwierdzające wjazd na terytorium Zjednoczonego Królestwa,
- bilety lotnicze lub kolejowe potwierdzające podróż do Zjednoczonego Królestwa,
- pisma z ośrodków zdrowia, przychodni lekarskich lub szpitali oraz potwierdzenia wizyt lekarskich.

Liczba dokumentów, którą można zeskanować i przesłać za pomocą aplikacji on-line, jest jak na razie ograniczona. Jeżeli brytyjskie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych będzie potrzebować dodatkowych dokumentów związanych z pobytem w Zjednoczonym Królestwie, skontaktuje się z wnioskodawcą i poprosi o ich dostarczenie. Nie będzie konieczności przedstawiania dowodu całego pobytu w Zjednoczonym Królestwie. Konieczne będzie tylko przedstawienie potwierdzenia pobytu w Zjednoczonym Królestwie za okres brany pod uwagę w procesie związanym z wnioskiem o status osoby osiedlonej (pobyt w Zjednoczonym Królestwie przez 5 lat) lub oczekującej (pobyt w Zjednoczonym Królestwie w ciągu ostatnich 6 miesięcy).

Osoby składające wniosek o objęcie programem EUSS, które nie są Europejczykami, wraz z wnioskiem są zobowiązane przedstawić dowody potwierdzające związek z członkiem rodziny będącym Europejczykiem.

Jeżeli dostarczenie dodatkowych informacji lub dowodu na pobyt nie będzie możliwe, brytyjskie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych udzieli wsparcia w ustaleniu szczegółów pobytu w Zjednoczonym Królestwie.

Załączamy przydatną [listę kontrolną dokumentów i informacji](#), z której można skorzystać, przygotowując się do złożenia wniosku.

Badanie karalności

Osoby mające wyroki za przestępstwa odnotowane w krajowych rejestrach karnym w Zjednoczonym Królestwie lub za granicą mają obowiązek je ujawnić przy składaniu wniosku. Dotyczy to również wniosków składanych w imieniu skazanych za poważne przestępstwa dzieci pomiędzy 18. a 21. rokiem życia. Uzyskane informacje będą weryfikowane w Krajowym Rejestrze Karnym Zjednoczonego Królestwa. Obowiązek ten nie obejmuje następujących przypadków: przestępstwa niepodlegające obowiązkowi ujawnienia (tzw. zatarte skazania), upomnienia (pouczenia), kary wymierzone bez postępowania sądowego, np. mandaty za przekroczenie dozwolonej prędkości.

Osoby z wyrokami skazującymi mogą starać się o status osoby osiedlonej lub oczekującej, ale ich wnioski będą podlegały indywidualnej ocenie. Osoby posiadające więcej niż jeden wyrok skazujący lub wyrok skazujący na karę pozbawienia wolności na czas od 12 miesięcy wzwyż powinny przed złożeniem wniosku zasięgnąć niezależnej porady prawnej. Załączamy [listę niezależnych radców prawnych](#).

Jakie koszty wiążą się ze złożeniem wniosku?

Złożenie wniosku o objęcie programem EUSS jest bezpłatne.

Usługi w ramach pozostałych etapów procesu aplikacyjnego, takie jak weryfikacja dokumentów w powołanych do tego ośrodkach, mogą wiązać się z dodatkowymi kosztami – zazwyczaj około 14 funtów na każdego wnioskodawcę. Wnioskodawcy, którzy nie są obywatelami europejskimi, mogą również być zmuszeni do skorzystania z [ośrodków wizowych UKVCAS](#), które wprowadzają dane biometryczne w ramach procesu składania wniosków. Do ośrodków tych należy udać się w celu odbycia bezpłatnych spotkań, ale ponieważ znajdują się one tylko w największych miastach Zjednoczonego Królestwa, konieczne może się okazać poniesienie kosztów podróży. Możliwe jest także przeprowadzenie takiego spotkania w ośrodku wizowym bliżej miejsca zamieszkania, za które jednak trzeba zapłacić. W przypadku osób mających skomplikowaną sytuację, które nie mogą uzyskać odpowiedniej bezpłatnej porady imigracyjnej i prawnej konieczne może być skorzystanie z płatnych porad prawnych.

Składanie wniosków z zagranicy

Wnioski można składać podczas pobytu za granicą, korzystając z aplikacji do skanowania dokumentów tożsamości i wniosku on-line. Aplikacja do skanowania dokumentów tożsamości może służyć do zeskanowania tylko ważnego paszportu i krajowych dowodów tożsamości, które zawierają uniwersalny czip z danymi biometrycznymi. Osoby spoza Europy mogą składać wnioski z zagranicy za pomocą aplikacji do skanowania dokumentów tożsamości tylko wtedy, gdy posiadają ważną biometryczną kartę pobytu lub biometryczną kartę stałego pobytu wydaną na mocy rozporządzenia EOG. Osoby, które nie mają dostępu do tych dokumentów, powinny skontaktować się z centrum obsługi [EU Settlement Resolution Centre](#) w celu ustalenia, czy mają prawo do złożenia wniosku spoza Zjednoczonego Królestwa z wykorzystaniem alternatywnych dowodów.

Sprawdzanie informacji dotyczących złożonego wniosku za pomocą poczty elektronicznej

Należy regularnie sprawdzać pocztę elektroniczną, ponieważ potwierdzenie z brytyjskiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych zostanie wysłane na adres e-mail podany do aplikacji. Proszę sprawdzać również folder „śmieci” lub „poczty niechcianej (spam)”, ponieważ czasem mogą trafiać do nich wiadomości zawierające potwierdzenie.

Jeżeli nie są wymagane dalsze informacje, rozpatrzenie wniosku przez brytyjskie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych trwa z reguły od pięciu dni roboczych do miesiąca. Jeżeli wymagane są dalsze informacje lub wniosek jest skomplikowany, może to potrwać dłużej. Można skontaktować się telefonicznie z centrum obsługi EU Settlement Scheme Resolution Centre (tel. 0300 123 7379), aby poprosić o aktualne informacje na temat swojego wniosku.

Po otrzymaniu wiadomości e-mail z potwierdzeniem należy ją wydrukować wraz z załączonym potwierdzeniem lub zapisać w skrzynce odbiorczej, aby możliwe było późniejsze jej wykorzystanie. Chociaż wiadomość ta nie stanowi dowodu przyznanego

statusu, w późniejszym terminie może zachodzić konieczność ponownego sprawdzenia zawartych w niej informacji, aby zaktualizować dane cyfrowe przechowywane przez brytyjskie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

Czy otrzymam potwierdzenie statusu osoby osiedlonej bądź oczekującej?

Wnioskodawcy, którym nadano status osoby osiedlonej, nie otrzymają dokumentu potwierdzającego. Ich status będzie udokumentowany cyfrowo, a dostęp do niego będzie możliwy za pośrednictwem [portalu gov.uk](https://gov.uk). W sytuacji, w której konieczne będzie potwierdzenie statusu, na przykład nowemu pracodawcy lub wynajmującemu mieszkanie, będzie można posłużyć się kodem dostępu i linkiem do strony internetowej służącej do elektronicznego potwierdzenia statusu. Osoby korzystające z linku nie uzyskają dostępu do żadnych innych informacji na temat danej osoby. Do 30 czerwca 2021 r. obywatele europejscy nie mają obowiązku cyfrowego potwierdzania statusu pracodawcy czy wynajmującemu mieszkanie, ponieważ nadal takiego potwierdzenia można dokonać, posługując się paszportem lub krajowym dokumentem tożsamości.

Czy można odwołać się od decyzji brytyjskiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych?

Istnieje kilka powodów, dla których wnioskodawca może chcieć się odwołać od decyzji brytyjskiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Do najczęstszych przypadków tego typu należą:

- wnioskodawca otrzymuje status osoby oczekującej, choć uważa, że ma prawo do otrzymania statusu osoby osiedlonej lub
- wnioskodawca otrzymuje decyzję o odmowie przyznania statusu osoby osiedlonej lub oczekującej

Podczas procesu aplikacyjnego on-line wymagane będzie podanie długości okresu nieprzerwanego zamieszkania w Zjednoczonym Królestwie. Następnie w trakcie procesu aplikacyjnego zostanie podana informacja, czy w ramach automatycznej kontroli numeru ubezpieczenia społecznego potwierdzono pięcioletni nieprzerwany pobyt. Jeżeli w trakcie weryfikacji nie zostanie potwierdzony pięcioletni nieprzerwany pobyt, możliwe będzie przesłanie kolejnych dowodów potwierdzających prawo do otrzymania statusu osoby osiedlonej. Osoby, które nie zamieszkują w Zjednoczonym Królestwie przez nieprzerwany okres pięciu lat, mogą przyjąć status osoby oczekującej jako właściwy w ich sytuacji. Jeżeli w wyniku automatycznej kontroli nie uda się ustalić żadnego miejsca zamieszkania wnioskodawcy w Zjednoczonym Królestwie, zostanie on poproszony o przesłanie dowodów pobytu, które potwierdzą prawo do otrzymania statusu osoby osiedlonej lub oczekującej.

Jeżeli wnioskodawcy przyznany zostanie status osoby oczekującej, choć uważa, że ma prawo do otrzymania statusu osoby osiedlonej, należy ustalić czy możliwe jest skuteczne podważenie tej decyzji. W przypadku braku dodatkowych dowodów potwierdzających nieprzerwany pobyt przez okres pięciu lat, można zdecydować się na przyjęcie na tym etapie statusu osoby oczekującej. W późniejszym czasie, po odnalezieniu wymaganego dokumentu potwierdzającego pobyt, wnioskodawca będzie mógł ponownie ubiegać się o

status osoby osiedlonej. Przed podjęciem takiego działania należy skontaktować się z doradcą imigracyjnym lub z centrum obsługi [EU Settlement Resolution Centre](#).

Możliwe jest również złożenie prośby o ponowne rozpatrzenie decyzji. Procedura taka nazywa się odwołaniem administracyjnym. Wniosek należy złożyć w ciągu 28 dni od daty wydania decyzji. Konieczne będzie wniesienie opłaty w wysokości 80,00 funtów, która zostanie zwrócona, jeżeli a) wniosek zostanie pozytywnie rozpatrzony lub b) wniosek zostanie odrzucony ponieważ jest nieważny. Opłata nie będzie zwrócona, jeżeli ponowne rozpatrzenie decyzji zakończy się pomyślnie dzięki otrzymanym od wnioskodawcy dodatkowym informacjom. [O ponowne rozpatrzenie decyzji można się ubiegać, wypełniając formularz aplikacyjny.](#)

Innym sposobem na zakwestionowanie decyzji, z którą wnioskodawca się nie zgadza, jest odwołanie się do [pierwszej instancji Trybunału Imigracyjnego](#). Odwołanie się do Trybunału oznacza, że decyzja Ministerstwa Spraw Wewnętrznych zostanie rozpatrzona przez niezależnego sędziego imigracyjnego, który przeanalizuje sytuację wnioskodawcy oraz przedstawione dowody i zdecyduje, czy potwierdza decyzję wydaną przez brytyjskie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych. Odwołanie do Trybunału kosztuje 80,00 funtów, jeżeli proces odwoławczy ma opierać się na przedstawionych dokumentach, lub 140,00 funtów, jeżeli wnioskodawca chce osobiście złożyć ustne zeznania przed sędzią imigracyjnym. Przed złożeniem odwołania do Trybunału zaleca się omówienie swojego przypadku z wykwalifikowanym doradcą ds. imigracyjnych, aby ustalić na ile prawdopodobne jest jego powodzenie. Tutaj można znaleźć [listę niezależnych radców prawnych](#), którzy mogą udzielić pomocy.

W przypadku odmowy przyznania statusu osoby osiedlonej lub oczekującej konieczne będzie ponowne złożenie wniosku, złożenie wniosku w ramach odwołania administracyjnego lub odwołanie się do pierwszej instancji Trybunału Imigracyjnego. Wybór procedury będzie uzależniony od powodów odmowy. Odmowa przyznania statusu w ramach programu EUSS rodzi bardzo poważne konsekwencje i w takim przypadku zaleca się przeprowadzenie rozmowy z wykwalifikowanym doradcą ds. imigracyjnych. Tutaj można znaleźć [listę niezależnych radców prawnych](#), którzy mogą udzielić pomocy.

Jakie warunki należy spełnić, aby zachować status osoby osiedlonej lub oczekującej?

Aby zachować status osoby osiedlonej, nie należy wyjeżdżać ze Zjednoczonego Królestwa na nieprzerwany okres trwający ponad pięć lat, ponieważ przebywanie poza granicami kraju przez okres dłuższy niż pięć lat spowoduje wygaśnięcie uzyskanego statusu. W przypadku skazania za przestępstwo brytyjskie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych może anulować statusu osoby osiedlonej i żądać wydalenia takiej osoby ze Zjednoczonego Królestwa. Poza tymi dwoma powodami status osoby osiedlonej i prawo do życia w Zjednoczonym Królestwie w obecnym kształcie przysługuje dożywotnio.

Aby zachować status osoby oczekującej należy kontynuować nieprzerwany pobyt w Zjednoczonym Królestwie. Więcej informacji znajduje się w części dotyczącej nieprzerwanego pobytu. Należy także wystąpić o status osoby osiedlonej po upływie pięcioletniego okresu nieprzerwanego pobytu w Zjednoczonym Królestwie lub przed

wygaśnięciem statusu osoby oczekującej. W przypadku skazania za przestępstwo brytyjskie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych może anulować statusu osoby oczekującej i żądać wydalenia takiej osoby ze Zjednoczonego Królestwa.

